

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงาน
ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพัทลุง เขต 2

The relationship between transformational leadership of school administrators
and student care and support system in schools under Phatthalung Primary
Educational Service Area Office 2

ลัดดาวัลย์ บินโตะหีม^{1*} สุนทรี วรรณไพเราะ²

Laddawan Bintohheem^{1*} Suntaree Wannapairo²

Received: November 10, 2025

Revised: December 24, 2025

Accepted: December 25, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู จำนวน 291 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น จำแนกตามขนาดสถานศึกษา แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย โดยวิธีการจับสลาก ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .986 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .960 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r = .788$) อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง, ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

^{1*} นิสิต หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

Abstract

This research aimed to (1) study the transformational leadership of school administrators, (2) study the implementation of the student care and support system in schools, and (3) examine the relationship between transformational leadership of school administrators and the implementation of the student care and support system in schools under Phatthalung Primary Educational Service Area Office 2. The samples consisted of 291 teachers selected through stratified random sampling by school size and simple random sampling by lot. The research instrument used was a five-point rating scale questionnaire. The transformational leadership questionnaire had a reliability coefficient of .986, and the student care and support system questionnaire had a reliability coefficient of .960. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson's product-moment correlation coefficient.

The research findings revealed that (1) the transformational leadership of school administrators was at the highest level overall, indicating that administrators possess strong leadership qualities that inspire, motivate, and guide the organization toward continuous change and development; (2) the implementation of the student care and support system was at the highest level overall, reflecting systematic and ongoing operations to promote, develop, and address students' needs appropriately; and (3) there was a high positive correlation between the transformational leadership of school administrators and the implementation of the student care and support system ($r = .788$) at a statistical significance level of .01.

Keywords: Transformational Leadership, Student care and support system

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบันเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและซับซ้อน โดยมีกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน ผ่านการกำหนดทิศทางการเปลี่ยนแปลงและการยกระดับขีดความสามารถของประเทศ เพื่อสร้างโอกาสจากบริบทโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม การพัฒนาในด้านสุขภาวะ การขยายโอกาสทางการศึกษา และการเพิ่มขึ้นของระดับรายได้ ส่งผลให้เกิดความต้องการแรงงานที่มีสมรรถนะสูงและมีทักษะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพในยุคใหม่ จึงจำเป็นต้องมุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับทักษะของกำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และสอดคล้องกับแนวโน้มการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศไปสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม ซึ่งมีความต้องการทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565)

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติเป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพซึ่งการจัดการศึกษาถือเป็นหน้าที่โดยตรงของโรงเรียนหรือสถานศึกษา และผู้มีบทบาทสำคัญต่อการจัดการศึกษาในสถานศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพอันจะส่งผลต่อความสำเร็จขององค์การในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ องค์การที่มีการจัดการที่ดีย่อมมีบุคลากรที่มีคุณภาพผู้นำที่เก่ง

และมีประสิทธิภาพ โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำในการดำเนินการจัดการศึกษาและระบบบริหารให้บรรลุเป้าหมายทำให้สถานศึกษาดำรงอยู่และก้าวหน้าสู่ความสำเร็จ ซึ่งเป็นสิ่งที่ท้าทายของผู้นำหรือผู้บริหารในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง (ปิกิตน์ สันตินิยม, 2563) ดังนั้นผู้นำสมัยใหม่ต้องมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ต้องพัฒนาทักษะการบริหารการเปลี่ยนแปลงซึ่งเป็นทักษะหลักที่ผู้บริหารทุกๆ คนต้องให้ความสำคัญและสามารถนำมาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว (สุพิศ ศรีบัว, 2564)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งมีภารกิจรับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ มาตรการ และจุดเน้นในการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยคำนึงถึงสิทธิของนักเรียน ให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาด้วยรูปแบบที่เหมาะสม พัฒนาบุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และกำหนดจุดเน้นเพื่อการพัฒนากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ได้กำหนดให้ปี พ.ศ. 2566 เป็นปีแห่งการดูแลช่วยเหลือ คู่ครอง ห่วงใย เพื่อความปลอดภัยของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ผู้เรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างทั่วถึง ทั่ววิถี ทั่วเวลา ได้รับการพัฒนาตรงตามศักยภาพ นักเรียนมีความสุข รักครู รักโรงเรียน และเพื่อเป็นแนวทางสู่การปฏิบัติ สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยมีขั้นตอนสำคัญ 5 ขั้นตอน คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรอง การส่งเสริมและพัฒนา การป้องกันและแก้ไขปัญหาและการส่งต่อ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2566)

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาของผู้บริหารเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2
2. เพื่อศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งได้จากการสังเคราะห์เอกสารทางวิชาการ และงานวิจัยของ Whitlock (2003), Northouse and Perter Guy (2010), Hoy and Miskel (2012), จารุวรรณ นุสา (2564), ณัฐณภรณ์ เอกนราจินดาวรรณ (2564), ศิริพร ปานกลาง (2565), จันทิมา นกอยู่ (2566), วันชาติ ยอดสูงสุด (2566), อัมภา ศรีล้านมี (2566), อวัญชนก อิ่มเพ็ง (2566), อุษา บัวหลวง (2566), อาคม ชัยศรี ประภาพรและคณะ บุญปลอดและธัญเทพ สิทธิเสือ (2567), นันทิยา รอดเทศ และณิรดา เวชญาลักษณ์ (2567), ภาวศุทธิ์ คดีศิริบุญชู,สาธิต ทรัพย์รวงทอง และ สุพัฒนา หอมบุปผา (2567) ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ดังนี้ การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญา การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล การมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล และทักษะในการสื่อสาร

1.2 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาซึ่งได้มาจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 1,171 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 291 คน ซึ่งได้จากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) และสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดสถานศึกษา จากนั้นสุ่มอย่างง่าย โดยวิธีการจับสลาก

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 การวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ จำนวน 5 ข้อ จำแนกเป็น เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน วุฒิการศึกษาและขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 33 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

3.2 นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้จากการไปทดลองใช้มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของ (Cronbach, 1990) ซึ่งแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .986 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .960

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ขออนุญาตรับรองและแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยทักษิณถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

4.2 นำหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.3 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองและผ่านระบบ Google form จำนวนแบบสอบถามที่จัดส่งไปจำนวน 291 ฉบับได้รับคืนจำนวน 291 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4.4 เมื่อรับแบบสอบถามคืนผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

5. การวิเคราะห์ข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปตามขั้นตอนดังนี้

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา โดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย ค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละ

5.2 วิเคราะห์ระดับภาวะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.3 วิเคราะห์ระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.4 วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ปรากฏดังนี้

1. ผลการวิจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 รายละเอียดแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ในภาพรวมและรายด้าน

ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา	n = 291		แปลความ
	$\bar{X}$	S.D.	
1. การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	4.6695	0.2892	มากที่สุด
2. การสร้างแรงบันดาลใจ	4.6942	0.3342	มากที่สุด
3. การกระตุ้นทางปัญญา	4.6747	0.3342	มากที่สุด
4. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.7113	0.3687	มากที่สุด
5. การมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล	4.7107	0.3280	มากที่สุด
6. ทักษะในการสื่อสาร	4.7155	0.3299	มากที่สุด
รวม	4.6945	0.2938	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ทักษะในการสื่อสาร รองลงมาคือ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์

2. ผลการวิจัยการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 รายละเอียดแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ในภาพรวมและรายด้าน

ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	n = 291		แปลความ
	$\bar{x}$	S.D.	
1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.7088	0.2552	มากที่สุด
2. การคัดกรองนักเรียน	4.7345	0.2969	มากที่สุด
3. การส่งเสริมและพัฒนา	4.7328	0.2826	มากที่สุด
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.7182	0.2915	มากที่สุด
5. การส่งต่อ	4.7045	0.3365	มากที่สุด
รวม	4.7198	0.2387	มากที่สุด

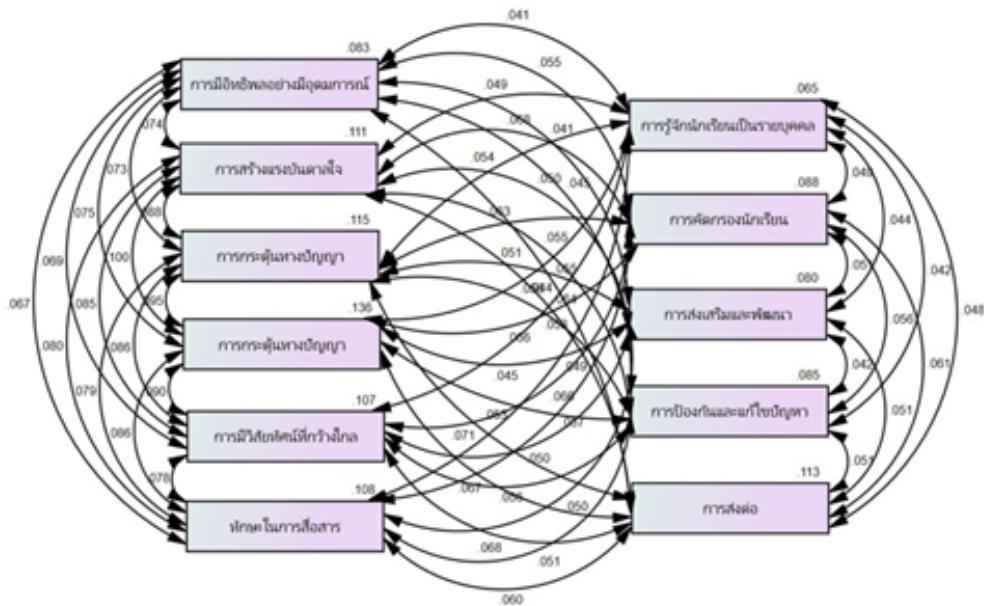
จากตารางที่ 2 พบว่าความคิดเห็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 โดยภาพรวมในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การคัดกรองนักเรียน รองลงมา คือ การส่งเสริมและพัฒนา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การส่งต่อ

3. ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 รายละเอียดแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 โดยภาพรวม

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สถานศึกษา (X)	การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา (n = 291)					รวม
	การรู้จัก นักเรียน เป็นราย บุคคล (Y ₁)	การคัด กรอง นักเรียน (Y ₂)	การส่งเสริม และพัฒนา นักเรียน (Y ₃)	การ ป้องกัน และแก้ไข ปัญหา (Y ₄)	การส่ง ต่อ (Y ₅)	
การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (X1)	.577**	.638**	.503**	.484**	.567**	.688**
การสร้างแรงบันดาลใจ (X2)	.574**	.688**	.533**	.498**	.572**	.721**
การกระตุ้นทางปัญญา (X3)	.621**	.630**	.532**	.464**	.620**	.730**
การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X4)	.474**	.606**	.435**	.368**	.545**	.630**
การมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล (X5)	.638**	.676**	.545**	.445**	.618**	.752**

ทักษะในการสื่อสาร (X6)	.583**	.589**	.534**	.417**	.538**	.680**
รวม	.646**	.719**	.578**	.503**	.650**	.788**

ภาพที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2

สรุปผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยทักษะในการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด
2. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยการคัดกรองนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด และการส่งต่อ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด
3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับสูง อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

อภิปรายผล

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นเพราะผู้บริหารมีคุณลักษณะและพฤติกรรมสอดคล้องกับแนวคิดผู้นำการเปลี่ยนแปลง ได้แก่ มีวิสัยทัศน์ชัดเจน สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของผู้ร่วมงาน กระตุ้นแรงจูงใจและความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนบริหารความสัมพันธ์และจัดการความขัดแย้งได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้บุคลากรเกิดความไว้วางใจและร่วมมือในการปฏิบัติงานเพื่อบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของภาค พิเศษ แทนศิลป์ และคณะ (2566) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหาร

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกศริน เชื้อภักดี (2567) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการบริหารยุทธศาสตร์งานสุขภาพจิตของพยาบาลหัวหน้าแผนก โรงพยาบาลชุมชน จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการบริหารยุทธศาสตร์งานสุขภาพจิตของพยาบาลหัวหน้าแผนก โรงพยาบาลชุมชน จังหวัดฉะเชิงเทรา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของ ทักษพร นวลบุญและตริยภูมิษฐ์ ตรีตรีศวร (2567) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 โดยภาพรวมในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นเพราะผู้บริหารมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการกำหนดนโยบายและทิศทางที่ชัดเจน สนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็น และสร้างบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อความร่วมมือ อีกทั้งยังมีภาวะผู้นำที่เน้นการมีส่วนร่วม ทำให้ครูและบุคลากรเกิดความเชื่อมั่นและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานร่วมกันอย่างจริงจังและต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของของณัฐกานต์ รักษา (2564) ได้ศึกษา การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนคลองท่อมราษฎร์รังสรรค์ พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด งานวิจัยของศุภกร รัตนวงษ์ (2564) ได้ศึกษา การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จันทบุรี ตรีชาติ พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด และงานวิจัยของสมิตรี เพลุลอย (2566) ได้ศึกษา การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนรัตนราษฎร์บำรุง พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาโดยรวม อยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 เป็นเพราะผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ชัดเจน สื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นแบบอย่างที่ดี และใส่ใจบุคลากรรายบุคคล ส่งผลให้ครูและบุคลากรเกิดความเชื่อมั่นและร่วมมือกันดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีทิศทาง มีประสิทธิภาพ และตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ นครินทร์ นิ้มมาและจิรวัฒน์ วรณโรจน์ (2564) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชชากร เกิดแสงรัตน์และคณะ (2567) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของอรนิภา ธนฤทธิ์กุลและคณะ (2567) ศึกษา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมุ่งเน้นการเสริมสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกกับครูและบุคลากร โดยส่งเสริมการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและเป็นมิตร ควบคู่กับการจัดกิจกรรมที่เอื้อต่อการสร้างบรรยากาศแห่งความไว้วางใจภายในสถานศึกษา

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง พร้อมกำหนดแนวทางและผู้รับผิดชอบในการประสานงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาเป็นไปอย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน อันจะช่วยยกระดับประสิทธิภาพของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลและนำมาประยุกต์ใช้ในการกำหนดทิศทางและวางแผนการคัดกรองนักเรียนอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยวิธีการที่ทันสมัยและข้อมูลเชิงประจักษ์ เพื่อเชื่อมโยงสู่การจัดทำแผนช่วยเหลือที่เหมาะสม อันจะทำให้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษากับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

2.2 ควรศึกษาปัจจัยของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- เกศริน เชื้อภักดี. (2567). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการบริหารยุทธศาสตร์งานสุขภาพจิตของพยาบาลหัวหน้าแผนกโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดฉะเชิงเทรา. *วารสารสหวิชาการเพื่อสุขภาพ*, 6(1), 56-68.
- จันทิมา นกอยู่. (2566). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว. *วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี*.
- จารุวรรณ นุสา และสิทธิชัย สอนสุภี. (2564). องค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2. *การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 22. คณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*.
- ณัฐกานต์ รักษา. (2564). *การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนคลองท่อมราชวรจักรรังสรรค์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยศิลปากร*.
- นครินทร์ นิ่มมา และจิรวัฒน์ วรณโรจน์. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. *สภากาชาดวารสารศึกษาศาสตร์*, 8(2), 181-192.
- นิตดา ถิระศักดิ์สกุล. (2563). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเรียนร่วมสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยธนบุรี*.

- ปภิรัตน์ สันตินิยม. (2563). การบริหารสถานศึกษากับการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล. *วารสารวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์*, 2(2), 10-19
- ภาวศุทธิ คิตศิริกัญชร, สาธิต ทรัพย์รุ่งทอง และสุพัฒนา หอมบุปผา. (2567). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1. *วารสารนวัตกรรมการจัดการศึกษาและการวิจัย*, 6(5), 1097-1108.
- วันชาติ ยอดสูงสุด. (2566). การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 2. *วิทยานิพนธ์ปริญญาโท* มหาวิทยาลัยพะเยา.
- วิชชากร เกิดแสงรัตน์, นวมินทร์ ประชานันท์ และวินิธิ ทศนะเทพ. (2567). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์. *วารสารวิจัยและนวัตกรรมท้องถิ่น*, 19(1), 123-132.
- ศิริพร ปานกลาง. (2565). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสงคราม. *วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร*, 6(1), 1-14.
- สาธิต ทรัพย์รุ่งทอง. (2566). รูปแบบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารวิจัยวิชาการ*, 6(3), 309-324.
- สุพิศ ศรีบัว และจุฬาพรณภรณ์ ธนะแพทย์. (2564). การบริหารสถานศึกษากับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*. 6(3), 783-798.
- สมิตร เพลุลอย. (2566). การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนรัตนราชกุลบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. พรึกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). *แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน*. สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2566). *คู่มือการคัดเลือกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปี 2566*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566-2570*. สำนักนายกรัฐมนตรี.
- อัษฎา ศรีลันมี. (2566). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในยุควิถีใหม่ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อว้ชชนท์ อิ่มเพ็ง. (2566). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อาคม ชัยศรี, ประภาพร บุญปลอด และธัญเทพ สิทธิเสื่อ. (2567). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคบาใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์*, 26(2), 127-145.

- อุษา บัวหลวง. (2565). การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนศูนย์เครือข่ายการศึกษาตำบลปอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- อรนิภา ธนฤทธิ์กุล, ทศนา ประสานตรี และสุมาลี ศรีพุทธรินทร์ (2567). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 21(95), 107-121.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing*. (5th ed.). Harper Collins Publishers.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2001). *Educational administration: Theory, research, and practice* (6th ed.). McGraw-Hill.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.
- Leithwood, K., & Jantzi, D. (1996). *Transformational school leadership for large-scale reform: Effects on students, teachers, and their classroom practices*. *School Effectiveness and School Improvement*, 17(2), 201–227.